

Asia: VN/6341/2020; VM046:00/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö

Milla Kouri

VN/6341/2020;

Lausuntopyyntö Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi
SAK 14203 / 2020)

Valtiovarainministeriön esityksessä ehdotetaan muutettavaksi erinäisiä rahoitusmarkkinoita ja erityisesti Finanssivalvonnan työtä koskevia lakeja. Esityksellä tehtäisiin muun muassa kestävyysliittävien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla kannalta tarpeelliset muutokset kansallisiin lakeihin. Merkittävimmät muutosesitykset koskevat Finanssivalvonnasta annettuun lakiin luotavaa kestävyysliittävien tiedonantovelvoitteiden kansallista valvonta- ja seuraamusjärjestelmää.

Lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 10.3.2021.

SAK on tyytyväinen hallituksen esitykseen rahoitusmarkkinatoimijoiden sitouttamiseksi sosiaalisesti, ekologisesti ja hallinnollisesti kestävään toimintaan ja toiminnan raportoimiseen. Kestävän rahoituksen taksonomian on tarkoitus luoda EU:n kattava yhteneväinen määritelmä ympäristön

kannalta kestäväille taloudellisille toiminnoille eli niin sanotuille vihreille sijoituskohteille ja ohjata pääomia kestäviin kohteisiin ja näin vaikuttaa vihreään ja ekologiseen siirtymään. Yleinen konsensus on, että pelkästään julkisilla investoinneilla ei saavuteta YK:n kestävän kehityksen agenda 2030-tavoitetta tai Pariisin ilmastopimuksen tavoitteita.

Rahoitusmarkkinoiden volyyymi on kasvanut tasaisesti vuosikymmeniä. Euroopan järjestelmäriskikomitean (ESRB) tutkimuksen mukaan matalahiiliseen talouteen siirtymään tarvitaan n. 20 biljoonaa dollaria, minkä vuoksi säännökset rahoitusmarkkinoiden ohjaamiseen ekologisempaan toimintaan on välttämätöntä.

Ilmastokriisi on myös riski rahoitusmarkkinoiden vakaudelle. ESRB:n mukaan markkinat eivät hinnoitele ympäristöriskiä tehokkaasti. Tämä johtuu usein raportoinnin ja tarpeellisen tilastotiedon puutteesta. Jotta ilmastokriisin vaikutukset saadaan rahoitusmarkkinoille, tarvitaan yhtenevää ja kaikki toimijat kattavaa raportointia ja teknistä sääntelystandardia, jota kyseinen taksonomia pyrkii saavuttamaan

Yksi suuri järjestelmäriski rahoitusmarkkinoilla on hiili-intensiiviset pääomaomistukset. Suuri osa EU:n suurimpien saastuttajien lainoista omistaa vain muutama EU:n rahoitusmarkkinatoimija. ESRB on laskenut, että politiikkasuositusten muuttuessa, kuten trendi tulee menemään, näiden toimijoiden luottoluokitusta lasketaan. Kun näin käy, pankkien omistuksista voi sulaa jopa 10 %. Vihreään siirtymään on EU:ssa sitouduttu poliittisesti, mutta rahoitusmarkkinat eivät vielä hinnoitele sitä. Tämä ongelma täytyy korjata tarjoamalla tarvittava informaatio sijoittajille niin, että siirtymä sujuu ilman shokkeja. Siksi komission esitys kestävän rahoituksen taksonomialle on tärkeä.

SAK muistuttaa, että tekninen sääntelykehikko on rakennettava kansallisesti joka jäsenmaassa noudattaen EU-tason vaatimuksia. Tämä on edellytys sille, että sääntely toimii ja näin ohjaa tarvittavaa informaatiota markkinatoimijoille.

Niin kauan, kun tarpeellista dataa toimijoista ja niiden ilmastovaikutuksista ei ole, on vaikea arvioida vaikutusten vakavuuden tasoa. Siksi pelkkä toimijoiden laadullinen raportointi ei riitä. Liian löyhä raportointi – ja sääntelykehikko voivat johtaa ns. viherpesuun eli ”green-washing”. Jos raportointi ei vaikuta tosiasiallisesti toimijoiden toiminnan muutoksiin, sen vaikutuksen jäävät riittämättömäksi ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.

Koska viherpesu aiheuttaa informaation vääristymistä ja voi näin ollen aiheuttaa hinnoitteluvirheitä rahoitusmarkkinoilla. Kun omistukset on hinnoiteltu väärin, tämä aiheuttaa äkillisiä arvon kuivumisia omistuksissa, kun energiasektorin sääntely muuttuu. Riskinä voi olla jopa rahoitusmarkkinakriisi.

Taksonomia vaikuttaa epäsuorasti myös yrityksiin, joissa rahoitustoimijoilla on omistuksia. Vaatimus tiedonantoon ja raportointiin sekä valvonnan vahvistuminen edellyttää myös yrityksiä panostamaan YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin. Yritysten investoinnit ja pääoman allokoituminen kestäviin kohteisiin edistää siirtymää ja vaikuttaa ESRB:n raportin mukaan positiivisesti teknologian kehitykseen ja tuottavuuteen sekä työllisyyteen ja tuotantoon.

SAK esittää huolen teknisen sääntelyn aikataulusta. Voi olla haitallista, että artikkelit tulevat täytäntöön jo maaliskuussa 2021 ja tekniset sääntelykehikot valmistuvat vasta myöhemmin. Kehikon suunnittelun edetessä on syytä arvioida taksonomian vaikuttavuutta vielä uudestaan

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Anni Marttinen

ekonomisti

Liite https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/reports/esrb.report200608_on_Positively_green_-_Measuring_climate_change_risks_to_financial_stability~d903a83690.en.pdf

Jakelu

Tiedoksi

Marttinen Anni
SAK ry - Kasvu- ja vaikuttamisosasto

